

Betänkande SOU 2008:52 Lärarutredningen – om behörighet och auktorisation

Sammanfattning

Föräldraalliansen Sverige förespråkar en likvärdig skola för alla, oavsett var i landet man bor eller vilken skola man går i. Betänkandet om Lärarlegitimation och skärpta behörighetskrav ser vi som ett steg i rätt riktning. Att i hög grad kunna garantera kvaliteten på den personal som arbetar med våra barn i skolan är oerhört viktigt. Föräldraalliansen Sverige anser att beslut om legitimering måste ha en bred politisk förankring över de partipolitiska blockgränserna.

Föräldraalliansen Sverige stöder förslagen i remitterad promemoria och vill särskilt **hålla med** om följande:

- 1) Provar med handledning för nyutexaminerade lärare.
- 2) Enbart lärare med legitimation ska självständigt få sätta betyg.
- 3) Striktare regler för behörighet vid tillsvidareanställning.
- 4) Införandet av särskilt kvalificerade lärare och gymnasielektor.
- 5) Samma regler för kommunala och fristående skolhuvudmän.

Föräldraalliansen Sverige **vill lägga till** följande:

- 6) Resurserna räcker inte till och verksamheten blir lidande.
- 7) Införande av lärarassistenter och utökning av administrativ personal.
- 8) Forskrivningsrätt för lärare som huvudmännen måste uppfylla.
- 9) Krav på någon form av utbildning för att få anställas som obehörig lärare.
- 10) Krav på kompetensutveckling hos obehöriga lärare som anställs läsårsvis.
- 11) Staten som huvudman för skolan.

Motiveringar

- 1) **Provar med handledning för nyutexaminerade lärare.**
Genom ett provår ute i verksamheten, ges en bättre introduktion i yrket och en möjlighet att bättre kunna avgöra lämpligheten som lärare.
- 2) **Enbart lärare med legitimation ska självständigt få sätta betyg.**
Betänkandet föreslår att enbart lärare med legitimation ska självständigt få sätta betyg. Detta motsvarar det krav på "körkort" för rätten att sätta betyg, som Föräldraalliansen länge haft på dagordningen.
- 3) **Striktare regler för behörighet vid tillsvidareanställning.**
Vi ställer oss vidare positiva till de tydliga begränsningar som föreslås vad gäller möjligheten att anställa personer utan lärarlegitimation under en längre tid
- 4) **Införandet av särskilt kvalificerade lärare och gymnasielektor.**
Ytterligare kvalifikationssteg stimulerar till utveckling, som ger bättre verksamhet och ökad status av läraryrket.
- 5) **Samma regler för kommunala och fristående skolhuvudmän.**
Att utredningens regler förslås gälla både för kommunala och fristående skolhuvudmän ser vi också som ett steg mot en likvärdig skola.

- 6) **Resurserna räcker inte till och verksamheten blir lidande.**
Tillräckliga resurser måste tillföras, så att verksamheten inte försämras. Det vi dock vill poängtera är att vi ser det som ytterst viktigt att genomförandet av förslaget varken får negativa tids- eller ekonomiska konsekvenser i den ordinarie skolverksamheten. Det är oerhört viktigt att tid och resurser kan avsättas för detta på skolorna (inte minst för vad gäller mentorernas tid). Det får inte innebära konsekvenser som att mentorerna inte ersätts av andra lärare under den tid som de måste ägna åt sitt nya "mentorskap". Det får alltså inte innebära att eleverna får mindre lärarledd undervisning eller att klass-/gruppstorlekarna blir större när mentorerna ägnar tid åt mentorskap. Tanken med provåret är ju att höja kvaliteten. Nedsättning av tjänsten för provår borde första terminen vara 20 % för den nyutexaminerade läraren och för mentorn borde den vara 10 %.
- 7) **Införande av lärarassistenter och utökning av administrativ personal.**
Kommunerna för in allt för många arbetsuppgifter på lärarna som egentligen tillhör andra yrkeskategorier. Ett tydligare uppdrag att läraren i huvudsak ska undervisa. Resurser bör tillföras verksamheten för de uppdrag som idag utförs av lärare, men som egentligen tillhör andra yrkeskategorier.
- 8) **Förskrivningsrätt för lärare som huvudmännen måste uppfylla.**
Vi anser att varje elev har rätt till utbildning som eleven kan tillgodogöra sig. De pedagogiska resurser som anses nödvändiga ska tillföras. Detta kan jämföras med att läkare ordinerar behandling för sina patienter.
- 9) **Krav på någon form av utbildning för att få anställas som obehörig lärare.**
Till exempel ämnesbehörighet eller pedagogisk utbildning.
- 10) **Krav på kompetensutveckling hos obehöriga lärare som anställs läsårsvis.**
Krav på att lärare som saknar formell behörighet ska genomgå utbildning löpande för att få fortsätta som lärare. Första året kan den obehöriga prova på läraryrket. Senast under det andra året skall läraren ha påbörjat en utbildning, ämnesbehörighet eller pedagogisk, som sedan skall kompletteras över tid så länge läraren fortsätter att undervisa eller till dess behörighet nåtts.
- 11) **Staten som huvudman för skolan.**
Staten bör ta tillbaka ansvaret för skolan för att öka likvärdigheten och säkerställa att legitimeringen blir en verklig kvalitetshöjning.

Föräldraalliansen Sverige

Håkan Mossberg
Ordförande